

BEKERS VAN HARKSTEDE.

HET AVONDMAALSZILVER IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

J. VINHUIZEN en Dr. G. A. WUMKES. Het avondmaalszilver in de Provincie Groningen. Sneek, A. J. Osinga, 1913.

Spreken wij van „kerkelijke kunst” dan denken wij daarbij doorgaans, en niet ten onrechte, aan kunstuitingen die verband houden met de Katholieke kerk, met den katholieken eeredienst; want zowel aan de versiering van het Hervormde bedehuis als aan datgene wat voor den dienst gebruikt wordt is, vooral in lateren tijd, over het algemeen zeer weinig kunstvols te bespeuren.

Vroeger was dit wel anders, en zien wij naar de oude kerken, die, 't is waar, veelal oorspronkelijk voor katholieken dienst gebouwd zijn, dan munten zij uit door prach-

tig snijwerk aan koorhek, preekstoel, kerkbank, door schitterende gebrande glazen, maar helaas de latere zijn in alle opzichten zoo sober, nuchter, smakeloos mogelijk. 't Is alsof men allen toot als heiligschennis in de kerk beschouwde.

Ook het kerkgerei, het avondmaalszilver o.a., dat eertijds zich kenmerkte door mooie vormen van bekers en bokalen, door kunstvol graveer- en ciseleerwerk, het gaat nu het karakter dragen van uitsluitend praktisch te zijn, hygiënisch, maar zonder schoonheid.

De heeren J. Vinhuizen en Dr. G. A. Wumkes, wie deze teruggang in kerkelijke schoonheid ook ter harte ging, hebben de moeite genomen in alle kleine plaatsjes der gemeente Groningen na te speuren, wat er daar nog van schoonheid uit vroeger dagen over was. Zij hebben die voorwerpen beschreven en opgemeten, gefotografeerd en